

Paralelný výpočtový model

- minimalizovať čas realizácie medzi začiatkom a koncom výpočtu využitím viacerých procesorov

Významné faktory:

- počet procesorov
- architektúra (zbernica, prepínaná sieť ...)
- spôsob prístupu k zdieľanej pamäti
- množstvo vymenenej informácie medzi procesmi

$T(n)$ - časová zložitosť sekvenčného výpočtu

$T_2(n)$ - s dvoma procesormi

$T_p(n)$ - časová zložitosť pri využití p procesorov

zrejme $T_{i+1}(n) \leq T_i(n)$

$T^*(n)$ - zložitosť optimálneho sekvenčného alg.

zrejme $T_p(n) \geq T^*(n) / p$

Cena (cost) $C_p(n) = p \cdot T_p(n)$

Optimálny alg. (cost-optimal) $C_p(n) = O(T(n))$

Zrýchlenie (speedup) $S_p(n) = T(n) / T_p(n)$

❖ Zrejme $S_p(n) \leq p$ (inak by bola možná rýchlejšia sekvenčná simulácia)

Lineárne zrýchlenie $S_p(n) \sim p$

superlineárne zrýchlenie ?

Efektívnosť $E_p(n) = T(n) / C_p(n) = S_p(n) / p \leq 1$

optimálny algoritmus - blíži sa k jednotkovej efektívnosti

Problém sčítania n čísel n procesormi (pre jednoduchosť n je mocnina 2)

1. každý párny pripočíta číslo od nepárneho suseda (podľa posledného bitu)
2. každý s predposledným bitom=0 pripočíta výsledok od procesora s opačným bitom

... Po $\log n$ krokoch bude v procesore 0 súčet

$$S_n(n) = n / \log n \quad E_n(n) = 1 / \log n \quad C_n(n) = n \cdot \log n$$

algoritmus nie je optimálny ...

Problém sčítania n čísel p procesormi ($1 < p < n$)

1. každý procesor dostane segment s n/p číslami a vypočíta jeho súčet na n/p krokov
2. binárnou redukciou p procesorov spočíta súčet na $\log p$ krokov

$$T_p(n) = n/p + \log p$$

$$S_p(n) = n.p / (n + p.\log p) \quad E_p(n) = n / (n + p.\log p)$$

n bude optimálne, ak $n = o(p.\log p)$, teda $p = n/\log n$

Každý algoritmus obsahuje sekvenčnú časť (f_S) a paralelizovateľnú časť (f_P) $f_S + f_P = 1$

Potom $T_p(n) = f_S + f_P / p$

a tiež $S_p(n) \leq 1 / (f_S + (1-f_S)/p) \dots \rightarrow 1 / f_S$

Amdahlov zákon $S_p(n) \rightarrow 1 / f_S$

Podobne ak $T(n) = f_S + f_P = 1$

$S_p(n) = f_S + p \cdot f_P = f_S + p \cdot (1-f_S) = p \cdot (1 - f_S + f_S/p)$

Gustafsonov zákon $S_p(n) \rightarrow p \cdot (1 - f_S)$

- viacero modelov so vzájomným polynomiálnym prevodom
- základom je prístup k spoločnej zdieľanej pamäti (shared memory)
- asynchrónny a synchrónny prístup
- pre asynchrónny - dodatočná synchronizácia (bariéry ...)
- synchrónny - jednoduchší na skúmanie

- PRAM - Parallel Random Access Machine
- neohraničene veľa RAM procesorov $P_0, P_1, \dots$ s vlastnými registrami a pamäťou
- paralelný synchronný prístup k spoločnej pamäti $M[0], M[1], \dots$ (s ľubovoľne veľkými číslami)
- vstup je na začiatku v spoločnej pamäti a na konci je v nej výstup
- krok: prečítanie zo spoločnej pamäte, niekoľko lokálnych inštrukcií, zápis do spoločnej pamäte

- ❖ Každý problém, riešiteľný p procesorovým PRAM na t krokov, je možné riešiť p' procesorovým PRAM ($p' < p$) na $O(t \cdot p'/p)$ krokov v rovnakej pamäti.
- sekvenčný čas je teda dolným odhadom pre počet procesorov PRAM, použitých na riešenie
- ❖ Každý problém, riešiteľný p procesormi PRAM v pamäti veľkosti m v čase t , je možné riešiť v pamäti $m' < m$, $\max(p, m')$ procesormi v čase $O(t \cdot m/m')$.

EREW PRAM - Exclusive Read, Exclusive Write

CREW PRAM - Concurrent Read, Exclusive Write

CRCW PRAM Concurrent Read, Concurrent Write

- Common - pri zápise sa zhodujú
- Arbitrary - uspeje ľubovoľný (nedeterm.)
- Priority - uspeje procesor s najnižším indexom

 tvoria hierarchiu

- Vyhľadávanie prvku x v zozname n čísel

- simulácie PRAM modelov navzájom

- PRAM algoritmus zložitosti $T(n)$ je možné simulovať deterministickým Turingovým strojom v čase $T^2(n)$.
- Deterministický Turingov stroj priestorovej zložitosti $S(n)$ je možné simulovať CREW PRAM v čase $O(S(n))$ pomocou $c^{S(n)}$ procesorov.

- NC (Nick Pippenger Class) - dobre paralelizovateľné problémy -
- riešiteľné v polylogaritmickej čase ($O(\log^k(n))$) pomocou polynomiálneho počtu procesorov
- $NC = P$??
- hierarchia NC - P-úplné problémy ...

Ďakujem za pozornosť !

